

tee ebt munatupe alumine ots pārasooliku sisse tuleb, selle-
pārast wōiwad ja pārasoolitast mitmed muda ja rāmpsu-
tūsid, liiwaterad ja tupe sisse tungida ja seda mōoda
kaunis kõrgele ülese jõuuda, noorele munale wästu minna.

Munasorjast lohkunud munase māhib nūud ühes
munawalgega ja need wōerad kehad oma sisse ja saab
ühes nendega omale wiimats koore ümber. Nii on siis
ka sagedaste täitsa terwetes munades putakate keha
jagu si, lehesitita jalgu, tiwikesi, liiwa-
teri, sulkesi, hobuse tarw u ja leitud. Pro-
fessor Dr. Leuckart on ühe kana muna seest isegi kohwi
ua tera leidnud. Et siin midagi nöidumist ega
funstitegemist ei sunni, naau mōned, ebausflisud ini-
mesed arwawad, seda wōib iga mees illegi näha.
Sagedaste juhtuwad ja hollituse seemnelesed muna-
tupe teesse, kust nad munasse lähawad ning tema wi-
massa ãra rikuwad. Qui niisugused seenelesed alumises
tupetee otsas oliwad, kus muna foor sündis, siis ei wōi-
nud nad midagi labju teha. Palju enam imestamist
kui neeb wōerad jaunesed ja seenelesed, sunnitasiwad
ja sifeseid, keda mōnikord munade seest leitti. Aga
õnnels oliwad sagedaste need fogusesed, mida niisugusteks
usfikseteks peeti, muna pilwe taretused. Wāga harwa on
leitud, et kanas elawad töhuussid (*Heteracis inflexa*)
ja üls weile ìmeja usfile (*Distomum ovatum*), kes tana
tupetees ette tuleb, muna sisse on juhtunud. Enne ar-
wati, et niisugused elawad loomad munas munawalge
labi sündisiwad, nūud on aga teada, et need elusad soo-
likast tupe teesse efti wad ja seal munasse mābitud saawad.
Mōni kord leitalse wāhemaid ebt ja suuremaid sagedaste
pābsta suuruseid — weretütsi muna seest. See weri-
tuleb munasorjas lõhfewast sopiske nahast, misle sees
munase varjul oli, ebt ja tupe seina tulnud were läbi,
mis edasi weerwa muna sisse mābitud saab.

Ka on sellamal teel sarge ãra seletada, kudas mōni-
ford puudulised ebt forrawastalised munad sunniwad.

Sagedaste leitalse sahe rebuga munasid. See tuleb
siis ette, kui munasorjast üls teise järele taas munast tipesse
juhtuwad, mis siis ja ühe pilwe ja ühe foore sisse jääwad.
Sagedaste luuldatse rahwa seas ja kute munadest rā-
gitawat. Need on palju wāhemad kui harilitud munad
ja ilma rebuta. Need munad sunniwad sealabi, et tupe-
tees üls munawalge jaufe üfsi edasi weereb ja siis wiis-
mats ja foore saab. Et aga tuli neid mune ei mune,
sed pole siin tarvis kinnitama batata. Tuttawad on
ja nahkmuad, mida tanad ja tuid sagedaste siis
munewad, kui nende tupp haige on ebt neile niisugust roitu-
antalle, kus lubja jagusi sees ei ole. On muna foor
lubja puudufel pehme's jääanud, siis muudab end ja muna
fuju mitmet nägu, mōned lähawad pirni, naari ja russi
näuliseks, mōned neeru, suuli ja näuliseks. Tuid, ta-
nad ja pardid munewad ja sagedaste suuri nöndanime-
tatuid kattik mune. Lüüatse wālimiae foor katt, siis
leitalse dhuleje pilwe tibi alt veel teine muna, mistel foor,
pilw ja rebu on. Niisugust mune ei leita mitte ülsteise
sees, waid ja ülsteise küljes. Üls teise külge jääwad nad
seelabi, et nad oma alles õrna foorega ülsteise ligi juh-
tisiwad, kus juure tulewad lubju jaud nad sinni kõitfi-
wad. Teise muna sisse sai üls muna sealabi, et tema
foore kaswamije ajal tupetees ülesse poole tõusis, kus
foore ümber ueste muna walge jagusid asus, mis pārast
jälle oma foore saiwad.

Kõikide lindude munad sunniwad ühte ja sedasama
wiisi, nii hästi oma fuju kui suuruise poolest. Óma ras-
kuse järele on linnu muna umbes $\frac{1}{10}$ oma muneja seha
raskusest. Ko'tad, falutuslid ja käud munewad weisse
mune, merelinnud enamiste suuri mune. Karwa järele
on munad wāga mitmesugused. Ìmeatamiie wāart on mit-
med ültenad ja sirjus metslinnu munad, mis oma sirju
foore peal nagu üht sala kõrja fannatsi wad, misle nōia-
sõnadmuna kaitjelsi wad. Mōned munad on rohelistu, mō-
ned pruunikat, mōned sinifikat vöhjuskarwa, mōned fir-